

Iran

politik. Och för vanligt folk i Iran var Farah Diba symbolen för det luxuösa liv bara kungar, drottningar och prinsessor kunde leva. Hon var klassamhällets mest lysande diadem.

Jag förstår aldrig riktigt syftet med filmen. Den är förvisso underhållande, men jag undrar vad Nahid Persson Sarvestani – en före detta kommunist som deltog i en revolution som avsatte just shahen och hans fru Farah Diba – vill säga tittaren. Är hon nöjd med filmen?

– Ja! Jag ville inte sätta dit henne utan var där för att jag var nyfiken på henne. Även om jag var en revolutionär tidigare så är jag

en människoälskare. Jag älskar människor och vill förstå dem. Det var det som var meningen med filmen.

HON SÄGER att hon var kluven, och att hon till slut ställde några kritiska frågor. Men efter att ha lärt känna Farah Diba kunde Nahid Persson Sarvestani skilja på sin riktiga fiende – shahen – och hans fru.

Tror du att hon var delaktig i förtrycket av det iranska folket under shahens tid?

– Jag tror inte det. Jag vill inte försvara henne eller göra propagandareklam för henne. Filmen handlar om en människa som hamnat i exil. Men det finns ju en gräns – om det hade varit shahen hade jag aldrig behandlat honom på det sättet.

Genom filmen kommer de båda kvinnornas öden, drottningens och filmarens, att flätas samman. De är två kvinnor, två mödrar och två människor i exil som inte kan återvända till sitt land. Relationen utvecklas till vänskap, där tittaren efterhand kan bevittna hur bekväm Farah Diba blir med Nahid Persson Sarvestani.

Men jag kan inte släppa det, kan inte släppa att den före detta drottningen avsågs allt ansvar och framställs som en sympatisk människa, en iranier som står för det moderna, västerländska. Det finns en underton av att de som inte tar till sig henne är barbarer.

– Jag har inte trampat på mig själv eftersom jag inte är tyst i filmen. Jag kanske inte uttalar kritiken framför henne, men mina tankar finns med genom hela filmen.

Men är inte er allians ohelig?

– Just nu spelar det ingen roll. Jag eller hon håller inte på att skapa en regim och ska inte samarbeta kring det. Det vi har gemensamt är vår längtan till Iran, till jorden.

SOM MÅNGA ANDRA iranier funderar Nahid Persson Sarvestani på vad som gick fel under revolutionen, hur så stora drömmar kunde krossas och hur islamisterna kom att ta makten.

– Jag vill inte ha monarki, det är bara trams. Men med facit i hand undrar jag om det vi gjorde i Iran var rätt. Jag önskar att vi kunde vrida tillbaka tiden och gjort någonting annorlunda. Shahen sade i ett av sina sista tal att han ville lyssna på folket – jag undrar ofta vad som hade hänt om vi hade lyssnat på honom.

shora.esmailian@arbetaren.se